

ภาคผนวก จ

แผนการสอนชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์

โครงสร้างการนำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาใช้ในแผนการสอน

แบบฝึกการเขียน เชิงสร้างสรรค์	เรื่อง	จุดมุ่งหมายของแบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระยะเวลาที่ใช้
(ชุดที่ 1)	การสร้างคำ		21 คาบ 7 ชั่วโมง
- แผนที่ 1	- การสร้าง ความคุ้นเคยการ เรียนเรื่องการเขียน เชิงสร้างสรรค์และ การสร้างคำจากสิ่งที่ กำหนด	- นักเรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการเขียน เชิงสร้างสรรค์ และ สร้างคำใหม่จากสิ่งที่ กำหนดให้	3
- แผนที่ 2	- การสร้างคำจาก พยัญชนะ สระ และ ตัวสะกด	- นักเรียนสามารถสร้างคำ ที่มีความหมายจาก พยัญชนะ สระ ตัวสะกดที่กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 3	- ความหมายของคำ และการสร้างคำใหม่ จากสิ่งที่กำหนด	- นักเรียนสามารถใช้ ความคิดริเริ่ม ความคิด คล่อง ความคิดยืดหยุ่น สร้างคำใหม่จากสิ่งที่ กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 4	- การสร้างคำใหม่จาก สิ่งที่กำหนด	- นักเรียนสามารถใช้ ความคิดริเริ่ม ความคิด คล่อง ความคิดยืดหยุ่น สร้างคำใหม่จากสิ่งที่ กำหนดให้ได้	3

แบบฝึกการเขียน เชิงสร้างสรรค์	เรื่อง	จุดมุ่งหมายของแบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระยะเวลาที่ใช้
- แผนที่ 5	- การสร้างคำโดยนำ คำมาประสมกัน	- นักเรียนสามารถเขียนคำ ที่ขึ้นต้นด้วยคำที่ กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 6	- การสร้างคำใหม่โดย วิธีการประสมคำ การสร้างคำที่มี ความหมายคล้ายกัน	- นักเรียนสามารถใช้ ความคิดริเริ่ม ความคิด คล่อง ความคิดยืดหยุ่น โดยการประสมคำได้ และหาคำที่มีความหมาย คล้ายกันและตรงกันข้าม ได้	3
- แผนที่ 7	- การเขียนสมาชิก สิ่งของที่อยู่ในกลุ่ม เดียวกัน	- นักเรียนสามารถหาคำที่ อยู่ในกลุ่มเดียวกันได้	3
(ชุดที่ 2)	การสร้างประโยค		15 คาบ 5 ชั่วโมง
- แผนที่ 1	- การเขียนประโยค จากอักษรที่ กำหนดให้	- นักเรียนสามารถเขียน ประโยคจากอักษรที่ กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 2	- การสร้างวลีและ ประโยค	- นักเรียนเข้าใจ ความหมายของวลี ประโยค และสามารถ สร้างประโยคและวลีจาก สิ่งที่กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 3	- การเขียนประโยค บอกเล่า ประโยค คำถาม ประโยค คำตอบ และประโยค ปฏิเสธ	- นักเรียนเข้าใจความหมาย และสามารถแต่งประโยค ของประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยค คำตอบ และประโยค ปฏิเสธจากสิ่งที่กำหนดให้	3

แบบฝึกการเขียน เชิงสร้างสรรค์	เรื่อง	จุดมุ่งหมายของแบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระยะเวลาที่ใช้
- แผนที่ 4	- การเขียนโดยใช้ ถ้อยคำเปรียบเทียบ	- นักเรียนสามารถ เปรียบเทียบคำที่กำหนด กับสิ่งที่ตนเองรู้จักได้	3
- แผนที่ 5	- การเขียนประโยคว่า สิ่งของที่คล้ายกัน เพราะอะไร	- นักเรียนสามารถเขียน ส่วนที่คล้ายกันของสิ่งที่ กำหนดให้ได้	3
(ชุดที่ 3)	การสร้างข้อความ		15 คาบ 5 ชั่วโมง
- แผนที่ 1	- การเขียนสิ่งที่ เกี่ยวกับภาพที่ กำหนดให้	- เมื่อกำหนดภาพให้ นักเรียนสามารถเขียนสิ่ง ที่เกี่ยวกับภาพได้	3
- แผนที่ 2	- การเขียนข้อความ จากความคิดหลาย แนวทางที่มีต่อสิ่งที่ กำหนดให้	- นักเรียนสามารถเขียน แสดงความรู้สึกนึกคิด เกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดให้ ได้	3
- แผนที่ 3	- การประพันธ์ ประโยคจากสิ่งที่ กำหนดให้	- นักเรียนสามารถบอก ประโยชน์จากสิ่งของที่ กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 4	- การเขียนวิเคราะห์ สิ่งที่กำหนดให้อย่าง มีเหตุผล	- นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิด ยืดหยุ่น เขียนวิเคราะห์ สิ่งที่กำหนดให้ได้	3
- แผนที่ 5	- การเขียนข้อความ	- นักเรียนสามารถเขียน ข้อความจากความรู้สึก และจินตนาการได้	3

แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	เรื่อง	จุดมุ่งหมายของแบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระยะเวลาที่ใช้
(ชุดที่ 4)	การสร้างเรื่อง		27 คาบ 9 ชั่วโมง
- แผนที่ 1	- การเขียนคำลงในช่องว่างของเรื่อง	- นักเรียนสามารถเติมคำลงในช่องว่างของเนื้อเรื่องได้อย่างสมบูรณ์	3
- แผนที่ 2	- การเขียนคำลงในช่องว่างของเรื่องราว	- นักเรียนสามารถนำคำที่กำหนดให้มาแต่งเป็นเรื่องราวได้	3
- แผนที่ 3	- การเขียนบรรยายบทสนทนา	- นักเรียนสามารถเขียนคำพูดของแต่ละคนในภาพที่กำหนดให้	3
- แผนที่ 4	- การเขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ตามภาพ	- นักเรียนใช้ความคิดริเริ่มความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น เขียนเรียงลำดับเหตุการณ์ที่กำหนดให้	3
- แผนที่ 5	- การเขียนเรื่องจากภาพ	- นักเรียนสามารถเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้	3
- แผนที่ 6	- การเขียนบรรยายภาพต่อเนื่องเป็นเรื่องราว	- นักเรียนสามารถเขียนบรรยายเหตุการณ์ที่ปรากฏในรูปภาพได้	3
- แผนที่ 7	- การเขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนดให้และจากจินตนาการ	- นักเรียนสามารถเขียนเรื่องที่กำหนดให้โดยใช้ความคิดและจินตนาการได้	3

แบบฝึกการเขียนเชิง สร้างสรรค์	เรื่อง	จุดมุ่งหมายของแบบฝึก การเขียนเชิงสร้างสรรค์	ระยะเวลาที่ใช้
- แผนที่ 8	- การฝึกเขียนนิทาน จากภาพและคำที่ กำหนดให้	- นักเรียนมีความรู้ ความ เข้าใจ และสามารถเขียน นิทานได้	3
- แผนที่ 9	- การเขียนเล่า ประสบการณ์	- นักเรียนมีความรู้ ความ เข้าใจ และสามารถเขียน เล่าประสบการณ์ของ ตนเองได้	3

แผนที่ 1

การสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับนักเรียนและทำความเข้าใจกับนักเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์และ
การสร้างคำจากสิ่งที่กำหนดให้
(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และสร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้ได้

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.1 เมื่อยกตัวอย่างการทำกิจกรรมมาให้ นักเรียนสามารถบอกได้ว่ากิจกรรมไหนเป็นความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น ความคิดริเริ่ม และความคิดละเอียดลออได้

2.2 เมื่อกำหนดข้อของมาให้ นักเรียนสามารถใช้ ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มเขียนประโยชน์ของสิ่งของได้วางคำ มา ประกอบ และไม่ซ้ำแบบใคร

3. เนื้อหา

การเขียนเชิงสร้างสรรค์

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ครูแนะนำกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องแบบฝึกที่จะนำมาให้นักเรียนฝึกคือ “แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์”

4.2 ถามความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์

4.3 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 3 กลุ่ม ให้ช่วยกันหาประโยชน์ของหอยมาให้มากที่สุด แล้วลองแยกเป็นประเภทดู (ประมาณ 10 นาที)

4.4 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาอ่านให้เพื่อนฟัง

4.5 ครูสรุปให้นักเรียนฟังว่าคำที่จะเกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะมีอยู่ 4 คำ คือ

4.5.1 ความคิดคล่อง

4.5.2 ความคิดยืดหยุ่น

4.5.3 ความคิดริเริ่ม

4.5.4 ความคิดละเอียดลออ

ความคิดคล่อง หมายถึง การคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ได้คำตอบมาก
ในเวลาจำกัด

ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถคิดหาประโยชน์ของหอยมาให้ได้มากที่สุดภายใน 10
นาที

ความคิดยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิดหาคำตอบได้มากประเภทที่สุด หรือ
แก้ปัญหาได้หลายแนวทาง

ตัวอย่างเช่น สมมุติภายในเวลา 10 นาที นักเรียนบอกประโยชน์ของหอยให้ดังนี้ (ดู
ตามที่นักเรียนแต่ละกลุ่มหามาได้มาเขียนให้ดู) เช่น ทำกระบุง ตะกร้า ก่องใส่ดินสอ กระออมตัก
น้ำ เป็ด เตียนนอน ตู้ โต๊ะ เก้าอี้ เก้าอี้นอนเล่น โซฟา ตะกร้อ ชะลอม กรวยรูปงาโล กระจาด กีบ
เสียบผม ค้ามไม้เทนนิส ไม้เบดมินตัน แหวน ฝักมิด ค้ามไม้กวาด ฯลฯ เมื่อนำคำตอบดังกล่าวมา
จัดประเภทได้ 5 ประเภท ดังนี้ (ให้ดูในตาราง)

ชื่อสิ่งของ	การนำไปใช้ประโยชน์							
	ประเภท	รายละเอียดของแต่ละประเภท						
หอย	1. เฟอร์นิเจอร์	ตู้	เตียงนอน	กรวยรูปงาโล	เก้าอี้	โซฟา		
	2. เครื่องใช้	กระบุง	กระจาด	เป็ด	ตะกร้า	กระออมค้ามไม้กวาด	ชะลอม	เก้าอี้
	3. เครื่องกีฬา	ตะกร้อ	ค้ามไม้เทนนิส	ค้ามไม้เบดมินตัน				
	4. เครื่องประดับ	กิ๊บเสียบผม	กำไล	แหวน				
	5. เครื่องเขียน	ก่องใส่ดินสอ						

จะเห็นได้ว่า ความคิดยืดหยุ่น จะเป็นตัวเสริมให้ความคิดคล่องแคล่วมีความแปลก
แตกต่างออกไป หลีกเลียงการซ้ำซ้อน สามารถคิดได้มากขึ้น ด้วยการจัดเป็นหมวดหมู่ และมี
หลักเกณฑ์ยิ่งขึ้น

ความคิดริเริ่ม หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ ไม่ซ้ำกับคนอื่น

ตัวอย่างเช่น จากการที่ครูให้นักเรียนลองหาประโยชน์ของหอย มีของใครบ้างที่แปลกใหม่ และไม่ซ้ำกับคนอื่น

ความคิดละเอียดลออ หมายถึง ความคิดในรายละเอียดที่นำมาตกแต่งความคิดครั้งแรกให้ภาพชัดเจน และได้ความสมบูรณ์

ตัวอย่างเช่น การที่นักเรียนสามารถนำชื่อเสียงของเหล่านี้นี้ไปแต่งเป็นเรื่องราว จะเห็นได้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะประกอบด้วย ความคิดหลายลักษณะ เช่น ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ จึงจะทำให้เกิดผลงาน หรือผลิตผลสร้างสรรค์ขึ้นมาได้ ตรงจุดนี้ เป็นจุดสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่เราจะมุ่งให้แสดงออกมาเป็น ผลงาน เขียนเชิงสร้างสรรค์

4.6 ให้นักเรียนศึกษาคำสั่งในแบบฝึกที่ 1 แล้วฝึกปฏิบัติ (30 นาที)

4.7 ตรวจแบบฝึก ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตัวเอง

4.8 นำผลงานไปติดที่ป้ายนิเทศในห้องเรียน ได้เห็นผลงานที่ดีหรือ ที่ควรปรับปรุงของคนอื่น

5. สื่อ

5.1 แผนภูมิตารางประเภทประโยชน์ของหอย

5.2 แบบฝึกที่ 1

6. การประเมินผล

6.1 จากการสังเกตการร่วมกิจกรรม

6.2 จากการตรวจแบบฝึก

6.3 จากการสนทนาซักถาม

แผนที่ 2

การสร้างคำจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกด

(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 นักเรียนสามารถสร้างคำที่มีความหมายจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกดที่กำหนดให้อย่างน้อยข้อละ 3 คำ

1.2 เมื่อกำหนด คำที่มีความหมายจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกด มาให้นักเรียนสามารถเขียนเป็นคำที่มีความหมายได้

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1.1 เมื่อกำหนด คำที่มีความหมายจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกด มาให้นักเรียนสามารถเขียนเป็นคำที่มีความหมายได้

3. เนื้อหา

การสร้างคำจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกด

4. กิจกรรมการเรียนรู้

4.1 ทบทวนความหมายของตัวสะกด

4.2 อธิบายวิธีสร้างคำ จากตัวอย่าง = พยัญชนะ + สระ + ตัวสะกด = คำ

ก + ะ + ง = กาง

ถ้ากำหนด - าง ให้นักเรียนสามารถที่จะเขียนคำที่มีความหมายโดยใช้สระ - า และ ง ที่กำหนดให้ได้

กาง คาง จาง นาง บาง ปาง ฟาง ยาง ราง ลาง วาง สาง หาง

4.3 เล่นเกม “เก็บดอกไม้”

4.4 ทำแบบฝึกที่ 2

5. สื่อการเรียนรู้

แบบฝึกหัด

6. ประเมินผล

- 6.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
- 6.2 ตรวจสอบความถูกต้องจากแบบฝึกหัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก

เกมเก็บดอกไม้

จุดประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถสร้างคำจากพยัญชนะ สระ และตัวสะกดที่กำหนดให้ ง่ายๆ คล่องแคล่ว

อุปกรณ์

-

วิธีดำเนินการ

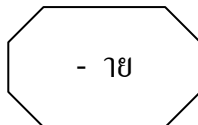
1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม โดยกรนับเลข 1-4
2. แบ่งกระดานเป็น 4 ช่อง วาดรูปดอกไม้ไว้ช่องละเท่าๆ กัน
3. กำหนดพยัญชนะ สระ และตัวสะกดไว้บนกระดาน และให้กลุ่มส่งตัวแทนออกมาครั้งละ 1 คน เขียนคำในดอกไม้
4. เมื่อเขียนเสร็จก็กลับไปแถวให้เพื่อนออกไปเขียนต่อ โดยคำที่เขียนจะต้องเป็นคำที่มีความหมาย
5. คำที่เขียนถูกต้องจะได้ 1 คะแนน ถ้าผิดได้ 0 ผู้ชนะคือกลุ่มที่ได้คะแนนรวมมากที่สุด

ตัวอย่าง

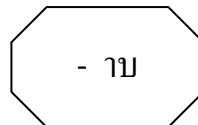
กลุ่มที่ 1

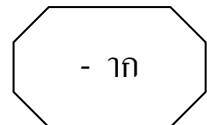
กลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 4

คำ

คำ หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมา 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้งขึ้นไป แล้วมีความหมาย

ตัวอย่าง

เปล่งเสียง 1 ครั้ง เช่น เธอ ลูก สวย

เปล่งเสียง 2 ครั้ง เช่น ร้องไห้ แจ่มใส เมตตา

เปล่งเสียง 3 ครั้ง เช่น อันตราย ถึงขยะ

เปล่งเสียง 4 ครั้ง เช่น อัจฉริยะ เอรีคอโร่

แผนที่ 3

ความหมายของคำ และการสร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้

(ใช้เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำ และสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น สร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้ได้

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.1 เมื่อกำหนดสิ่งต่างๆ มาให้นักเรียนสามารถสร้างเป็นคำได้ถูกต้อง

2.2 เมื่อกำหนดคำมาให้นักเรียน สามารถหาคำที่มีลักษณะเกี่ยวข้องให้แปลกใหม่ได้มากคำ และมากประเภทได้

2.3 เมื่อกำหนดภาพให้ นักเรียนสามารถสร้าง คำที่แสดงอาการที่เกี่ยวข้องกับภาพได้แปลกใหม่ได้มากคำ และได้มากประเภทได้

2.4 เมื่อกำหนดภาพลายเส้นมาให้ นักเรียนสามารถเขียนคำที่แสดงถึงความรู้สึก หรืออารมณ์ได้แปลกใหม่ มากคำ และมากประเภทได้

2.5 เมื่อกำหนดข้อความมาให้ นักเรียนสามารถบอกถึงสิ่งที่คิดถึงได้แปลกใหม่ มากคำ และมากประเภทได้

3. เนื้อหา

3.1 ความหมายของคำ

3.2 การสร้างคำจากคำ ภาพ ภาพลายเส้น และข้อความที่กำหนดให้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 สนทนากับนักเรียนถึงความหมายของคำว่า “คำ” และให้นักเรียนพูดคำที่นักเรียนคิดว่าเป็น “คำ” ขึ้นมา

4.2 วาดภาพการ์ตูนลายเส้นบนกระดานให้นักเรียนบอกคำที่ได้จากภาพให้เป็นคำ ที่แปลกพยายามให้ได้มากคำและมากประเภทที่สุด

4.3 ให้นักเรียนศึกษาความหมายของคำในแบบฝึก ตัวอย่าง และคำสั่งในแบบฝึกที่ 3 แล้วฝึกปฏิบัติ

4.4 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากนักเรียนไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติม

4.5 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 4 แล้วฝึกปฏิบัติ (กลุ่มประมาณ 3 กลุ่ม)

4.6 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากนักเรียนไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติม

4.7 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 5 แล้วฝึกปฏิบัติ

4.8 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 6 แล้วฝึกปฏิบัติ (กลุ่มประมาณ 4 กลุ่ม)

4.9 ตรวจแบบฝึก ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตัวเอง

4.10 นำผลงานไปติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนได้เห็นผลงานที่ดี หรือ มีการปรับปรุงของคนอื่น

5. สื่อ

5.1 ใบความรู้ ความหมายของคำ

5.2 ภาพการ์ตูนลายเส้น

5.3 ตัวอย่างในแบบฝึก

5.4 แบบฝึกที่ 3 , 4 , 5 , 6

6. การประเมินผล

6.1 จากการสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรม

6.2 จากการตรวจแบบฝึก

6.3 จากการสนทนาซักถาม

แผนที่ 4
การสร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้ (ต่อ)
(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำ และสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น สร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้ได้

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.1 เมื่อกำหนดคำที่เป็นสภาพต่างๆ มาให้ นักเรียนสามารถเอื้อมมือมาแก้ปัญหาได้ แปลก และมากมายหลายแง่มุม

2.2 เมื่อกำหนดชื่อสิ่งของให้ นักเรียนสามารถตั้งชื่อใหม่ได้แปลกใหม่ ไม่ซ้ำใคร และได้มากที่สุด

2.3 เมื่อกำหนดคำและภาพมาให้ นักเรียนสามารถคิดหาคำที่เกี่ยวข้องที่แปลกใหม่ มีหลายประเภท และหาได้มากที่สุด

3. เนื้อหา

การสร้างคำใหม่จากสิ่งที่กำหนดให้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 สนทนากับนักเรียนถ้าเสื้อผ้าของนักเรียนเปื้อน นักเรียนจะแก้ปัญหอย่างไรลองหาวิธีแก้ปัญหที่แปลกใหม่มาให้มากที่สุดหลายแนวทาง

4.2 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 7 แล้วฝึกปฏิบัติ

4.3 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 8 แล้วฝึกปฏิบัติเป็นกลุ่ม (4 กลุ่ม)

4.4 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากนักเรียนไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติม

4.5 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 9 แล้วฝึกปฏิบัติ

4.6 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากนักเรียนไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติม

4.7 ตรวจสอบแบบฝึกให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ นักเรียนนำไปปรับปรุงตัวเอง

4.8 นำผลงานไปติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนได้เห็นผลงานที่ดีหรือที่ควรปรับปรุงของคน

อื่น

5. สื่อ

5.1 ตัวอย่างในแบบฝึกทุกแบบฝึก

5.2 แบบฝึกที่ 7, 8, 9

6. การประเมินผล

6.1 จากการทำกิจกรรมร่วมกัน

6.2 จากการตรวจแบบฝึก

6.3 จากการสนทนาซักถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แผนที่ 5
การสร้างคำโดยนำคำมาประสมกัน
(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถเขียนคำที่ขึ้นต้นด้วยคำที่กำหนดให้ อย่างน้อยคำละ 2 คำ

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดคำมาให้ นักเรียนสามารถประสมคำให้เกิดคำใหม่ได้

3. เนื้อหา

การสร้างคำโดยนำมาประสมกัน

4. กิจกรรม

4.1 อธิบายความหมายของคำประสมว่าเกิดจากการที่เรานำคำมาประสมกัน เพื่อให้มีคำที่มีความหมายต่างไปจากเดิม โดยใช้บัตรภาพและคำเป็นสื่อ

1. แก้ว	+	น้ำ	=	แก้วน้ำ
2. น้ำ	+	ตา	=	น้ำตา
3. น้ำ	+	นม	=	น้ำนม
4. ไฟ	+	ฟ้า	=	ไฟฟ้า

4.2 ครูอธิบายคำว่า คำคำหนึ่งสามารถสร้างคำประสมได้หลายคำ โดยยกตัวอย่างคำว่า แม่ แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิด เช่น

แม่	+	น้ำ	=	แม่น้ำ
แม่	+	ยาย	=	แม่ยาย
แม่	+	มด	=	แม่มด
แม่	+	บ้าน	=	แม่บ้าน

4.3 ให้นักเรียนเล่นเกม “ประสมคำ”

4.4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 10

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 บัตรภาพและคำ

5.2 กระดาษแผ่น

5.3 บัตรคำสำหรับเกม “ประสมคำ”

5.4 แบบฝึกหัด

6. ประเมินผล

6.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรม

6.2 ตรวจสอบความถูกต้องจากแบบฝึกหัด

ภาคผนวก

เกมประสมคำ

จุดประสงค์

ให้นักเรียนสามารถเขียนคำประสมที่ขึ้นต้นด้วยคำที่กำหนดให้ได้อย่างคล่องแคล่ว

อุปกรณ์

1. ฉลากเลข 1 – 5 สำหรับแบ่งกลุ่ม
2. บัตรคำ 5 ใบ มีคำดังต่อไปนี้

ลูก	กระ	น้ำ	บะ	หิว
-----	-----	-----	----	-----

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยการจับฉลาก
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับบัตรคำ
3. นำบัตรคำที่จับได้ไปช่วยกันคิดคำประสมที่เกิดจากคำนั้น โดยให้เลขฯ กลุ่มเป็นผู้จดบันทึกคำที่คิดออก กำหนดเวลาให้ 5 นาที
4. ครูแบ่งกระดานออกเป็น 5 ช่อง แล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมานำเสนอ คำที่เขียนได้ถูกต้องและมีความหมายจะได้ 1 คะแนน กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ
5. ครูและนักเรียนช่วยกันคิดหาคำเพิ่มเติมเข้าไปในแต่ละกลุ่ม

หมายเหตุ ตัวอย่างการเขียนคำ

ลูก เช่น ลูกน้ำ ลูกบอล ลูกหิน ลูกแก้ว ลูกโป่ง ลูกเต๋า ลูกตาล ลูกโลก ลูกตา

กระ เช่น กระตัก กระเป๋้า กระโปรง กระต่าย กระปุก กระป๋อง กระถาง กระทง
กระโถน กระชับ

น้ำ เช่น น้ำตา น้ำตัก น้ำตาล น้ำอ้อย น้ำใจ น้ำฝน น้ำเน่า น้ำทะเล น้ำค้าง น้ำพุ

มะ	เช่น มะม่วง มะขาม มะนาว มะพร้าว มะเฟือง มะไฟ มะกรูด มะละกอ มะระ มะเขือ มะเกลือ
----	---

ห้ว	เช่น ห้วเราะ ห้วใจ ห้วแม่มือ ห้วแม่เท้า ห้วเช่า ห้วเข็มขัด ห้วแหลม ห้วลั่น ห้วไลน์ ห้วโกรน ห้วหน้า
-----	---

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

แผนที่ 6

การสร้างคำใหม่โดยวิธีการประสมคำ การสร้างคำที่มีความหมายคล้ายกัน และตรงกันข้ามกัน

(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

1.1 นักเรียนสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น ในการสร้างคำใหม่ โดยวิธีการประสมคำได้

1.2 นักเรียนสามารถใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่อง และความคิดยืดหยุ่น เพื่อหาคำที่มีความหมายคล้ายกัน และตรงกันข้ามกันได้

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.1 เมื่อกำหนดภาพและคำให้ นักเรียนสามารถหาคำมาเพิ่มเติมให้เป็นคำที่มีความหมายใหม่ได้

2.2 เมื่อกำหนดคำมาให้ นักเรียนสามารถหาคำมาเติมได้มากกว่า 1 คำ ให้เป็นคำใหม่ที่มีความหมายได้

2.3 เมื่อกำหนดคำให้นักเรียนสามารถหาคำที่มีความหมายคล้ายกันได้แปลกมาก และมีหลายประเภทได้

2.4 เมื่อกำหนดคำให้นักเรียนสามารถหาคำตรงกันข้ามที่แปลก มีหลายประเภท และมีมากคำได้

3. เนื้อหา

3.1 การสร้างคำใหม่โดยวิธีการประสมคำ

3.2 การสร้างคำที่มีความหมายคล้ายกัน

3.3 การสร้างคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ครูนำแผนภูมิภาพและคำ แม่ ปลา ตา ไปแขวนไว้บนกระดานให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันคิดหาคำมาเติมได้ทั้ง 3 คำ แล้วได้คำใหม่ที่มีความหมาย อธิบายจนนักเรียนเข้าใจวิธีการเติมว่าจะเติมหน้าหรือหลังคำก็ได้ เพียงแต่ให้ได้คำที่มีความหมาย

4.2 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 11 แล้วฝึกปฏิบัติ (กลุ่ม 3 กลุ่ม)

- 4.3 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 12 แล้วฝึกปฏิบัติ (กลุ่ม 3 กลุ่ม)
- 4.4 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติม
- 4.5 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 13 แล้วฝึกปฏิบัติ
- 4.6 สนทนาซักถามความเข้าใจในการทำแบบฝึก หากไม่เข้าใจก็อธิบายเพิ่มเติมจน

เข้าใจ

- 4.7 ให้นักเรียนศึกษาตัวอย่างและคำสั่งในแบบฝึกที่ 14 แล้วฝึกปฏิบัติ (กลุ่ม 4 กลุ่ม)
- 4.8 ตรวจสอบแบบฝึกให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงตัวเอง
- 4.9 นำผลงานไปติดป้ายนิเทศ ให้นักเรียนได้เห็นผลงานที่ดี หรือที่ปรับปรุงของ

คนอื่น

5. สื่อ

- 5.1 แผนภูมิภาพคำ แม่ ปลา ตา
- 5.2 ตัวอย่างในแบบฝึกทุกแบบฝึก
- 5.3 แบบฝึกที่ 11 , 12 , 13 , 14

6. การประเมินผล

- 6.1 จากการร่วมกิจกรรมภายในกลุ่ม
- 6.2 จากการตรวจแบบฝึก
- 6.3 จากการสนทนาซักถาม

คำหลาย ๆ คำ จะมีความหมายคล้ายคลึงกัน

ฉันต้องเร่งทำงาน
เธอต้องช่วยฉันนะ

ทำไมต้องรีบอย่างนี้ด้วย

เพราะเป็นงานด่วน
ต้องทำให้เร็วที่สุด

เด็กๆ ค่ะ เด็ก ๆ จะสังเกตเห็นว่ามี
คำหลาย ๆ คำที่มีความหมายที่
คล้ายกันจากตัวอย่างข้างบนนี้ จะ
เห็นคำว่า ด่วน เร่ง รีบ เร็ว จะมี
ความหมายคล้ายกัน นอกจากนี้ยัง
มีอีกมาก เด็ก ๆ ลองฝึกทำในหน้า

แผนที่ 7
การเขียนสมาชิกของสิ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน
(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถเขียนชื่อสมาชิกกลุ่มที่กำหนดให้อย่างน้อยข้อละ 3 ชื่อ

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

เมื่อกำหนดคำมาให้ นักเรียนสามารถหาคำที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3. เนื้อหา

การเขียนสมาชิกของสิ่งที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

4. กิจกรรม

4.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยใช้เกม “พวกเดียวกัน”

4.2 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเลือกบัตรคำจากครู แล้วให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันหาชื่อสมาชิกของคำที่ได้ไปให้มากที่สุด

4.3 ให้เวลา 5 นาที แล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานบนกระดานที่ครูแบ่งเป็นช่องๆ ไว้ให้กลุ่มที่คิดได้มากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

4.4 ครูจะให้นักเรียนช่วยกันคิดหาสมาชิกของแต่ละกลุ่มเพิ่มเติมจากที่ตัวแทนนำเสนอ

4.5 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 15

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 บัตรคำสำหรับเล่นเกม “พวกเดียวกัน” จำนวนเท่ากับผู้เล่น

5.2 บัตรชื่อกลุ่ม 5 บัตร

พืชสวนครัว

ของใช้ในครัว

อาชีพ

ของที่มีลักษณะเป็นวงกลม

ของที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยม

5.3 แบบฝึกหัด

6. ประเมินผล

6.1 สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและการตอบคำถาม

6.2 ตรวจสอบความถูกต้องจากแบบฝึกหัด

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ภาคผนวก

เกมพวกเดียวกัน

จุดประสงค์

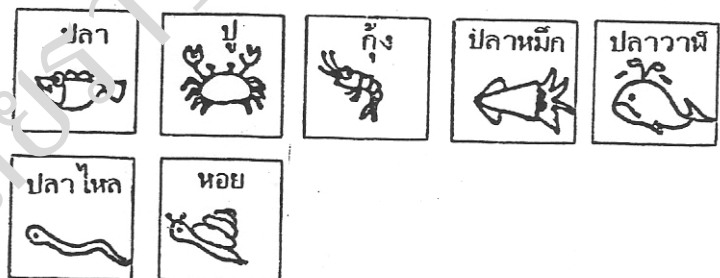
เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดกลุ่มแบ่งประเภทของสิ่งของชนิดต่างๆ ได้

อุปกรณ์ – บัตรภาพและคำชื่อสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ดังนี้

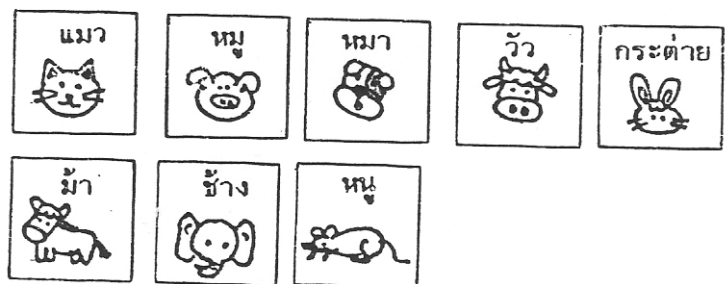
1. กลุ่มผลไม้ เช่น

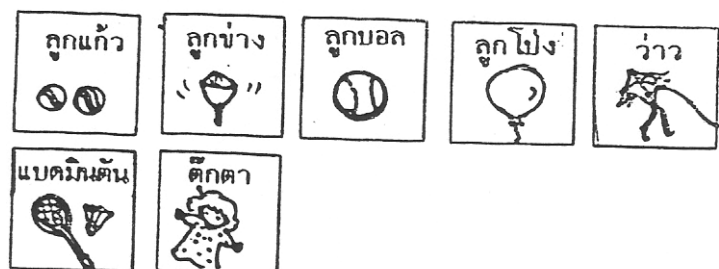
2. กลุ่มสัตว์น้ำ เช่น

3. กลุ่มของสัตว์เลี้ยง เช่น

4. กลุ่มของเล่น เช่น

5. กลุ่มอาหาร เช่น

วิธีดำเนินกิจกรรม

1. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุกคน คำจับนักเรียนแอบดูเพื่อไม่ให้เพื่อน ๆ เห็นของตน
2. ครูอธิบายว่าเมื่อครูให้สัญญาณให้นักเรียนพยายามรวมกลุ่มกับเพื่อนที่นักเรียนคิดว่าคำของเพื่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกับคำของตนเอง
3. กลุ่มใดที่รวมกันเสร็จก่อนถือว่าชนะ
4. ครูซักถามแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มของนักเรียนควรจะใช้อะไร

แผนการสอน
ตอนที่ 2 การสร้างประโยค
(5 แผน 15 คาบ 5 ชั่วโมง)

1. ความคิดรวบยอดและหลักการ

การผูกประโยคและวลีลักษณะต่างๆ และแปลกออกไป เป็นวิธีที่ช่วยให้การแสดงความคิด ออกมาเป็นภาษาชัดเจน แจ่มแจ้ง และช่วยให้ผู้อ่าน ผู้ฟังสนใจติดตามความเจ้านั้นยิ่งขึ้น

2. จุดมุ่งหมายทั่วไป

- 2.1 นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำว่า “วลี”
- 2.2 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น เขียนวลีได้อย่างแปลกใหม่
- 2.3 นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำว่า ประโยค
- 2.4 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น เขียนวลีได้อย่างแปลกใหม่หลายๆ ประโยคได้
- 2.5 นักเรียนรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างวลีและประโยค
- 2.6 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น สร้างประโยคและวลีจากภาพ สิ่งที่กำหนดให้ให้แปลกใหม่ และมีหลายประโยคได้
- 2.7 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น สร้างประโยคที่ชัดเจนจากสิ่งที่กำหนดให้ให้แปลกใหม่
- 2.8 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น เขียนประโยคจากประสบการณ์ได้
- 2.9 นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำตอบ และประโยคปฏิเสธ
- 2.10 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น เขียนประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำตอบ และประโยคปฏิเสธจากสิ่งที่กำหนดให้ให้แปลกใหม่ และเขียนได้หลายประโยค
- 2.11 นักเรียนรู้และเข้าใจเรื่องคำขยายและตำแหน่งที่จะขยายในประโยคได้
- 2.12 นักเรียนใช้ความคิดริเริ่ม ความคิดคล่องและความคิดยืดหยุ่น เขียนคำขยายสิ่งที่กำหนดให้ให้ประโยคที่แปลกใหม่หลายประโยค

3. เนื้อหา การเขียนประโยคแบ่งออกเป็น 5 แผน ดังนี้

แผนที่ 1 การเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้

แผนที่ 2 การสร้างวลีและประโยค

แผนที่ 3 การเขียนประโยคบอกเล่า ประโยคคำถาม ประโยคคำตอบ และประโยคปฏิเสธจากสิ่งที่กำหนดให้

แผนที่ 4 การเขียนโดยใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบ

แผนที่ 5 การเขียนประโยคว่าสิ่งของที่คล้ายกันเพราะอะไร

แผนการสอนแต่ละแผน จะใช้เวลาตามรายละเอียดของแผนการสอนที่จะเสนอต่อไป

แผนที่ 1
การเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้
(เวลา 3 คาบ 1 ชั่วโมง)

1. จุดมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้ อย่างน้อยข้อละ 3 ประโยค

2. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

2.1 เมื่อกำหนดอักษรมาให้นักเรียนสามารถเขียนเป็นประโยคได้

2.2 นักเรียนสามารถเขียนประโยคจากอักษรได้อย่างหลากหลาย

3. เนื้อหา

การเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

4.1 ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่า เราสามารถเขียนประโยคจากอักษรที่กำหนดให้ได้หลายประโยค พร้อมยกตัวอย่างและให้นักเรียนช่วยกันตอบ ครูเขียนคำตอบของนักเรียนไว้บนกระดาน

เช่น	1.	ม.	ด.	ป.	สามารถเขียนเป็น
		เม	ตก	ปลา	
		มาลี	ดี	ปู	
		มานะ	ตบ	ประตู	
		ม้า	เตะ	ป่า	
			ฯลฯ		
	2.	นักเรียน	มี	น.	สามารถเขียนเป็น
		นักเรียน	มี	หนังสือ	
		นักเรียน	มี	น้อง	
		นักเรียน	มี	นิ้วมือ	
		นักเรียน	มี	นก	
			ฯลฯ		

3. ครู ก น. สามารถเขียนเป็น
ครู กอด นักเรียน
ครู เกลียด หนู
ครู เก็บ หนังสือ
ฯลฯ

4.2 ให้นักเรียนเล่นเกม “อักษรเปลี่ยนประโยค”

4.3 ทำแบบฝึกหัดที่ 16

5. สื่อการเรียนรู้

5.1 บัตรอักษร 3 ตัว

5.2 แบบฝึกหัด

6. ประเมินผล

6.1 สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรม

6.2 สังเกตจากการตอบคำถาม

6.3 ตรวจสอบความถูกต้อง จากแบบฝึกหัด

ภาคผนวก

เกมอักษรเปลี่ยนประโยค

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกการคิดจากจุดเริ่มต้นหนึ่งไปหลายๆ แนว
2. ฝึกการแต่งประโยคจากอักษร

อุปกรณ์ บัตรอักษร 3 ตัว จำนวน 5 บัตร ดังนี้

น ล ก	ม ก ข	จ ก ก
ฉ ม ง	ค ข น	

วิธีดำเนินการ

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปเลือกบัตรอักษร 3 ตัวที่ครู แล้วนำมาช่วยกันคิดประโยคจากอักษรทั้ง 3 นั้น โดยให้หลายๆ กลุ่มเป็นผู้บันทึกประโยคที่เพื่อนในกลุ่มช่วยกันคิด
3. ครูใช้เวลา 5 นาที แล้วตัวแทนกลุ่มมาเสนอบนกระดานโดยแบ่ง 5 ช่อง
4. กลุ่มที่เขียนประโยคได้มากที่สุดและถูกต้อง จะเป็นผู้ชนะ
5. ครูและนักเรียนทั้งห้องช่วยกันคิดประโยคเพิ่มเติมนอกเหนือจากสิ่งที่แต่ละกลุ่ม

เสนอ